

Met dit wetsvoorstel wordt, kort samengevat, de B3-toezichtssystematiek uitgebreid naar het thuisonderwijs. Dit lijkt mij een gemiste kans. Er zijn namelijk, afgezien van levensovertuiging, veel situaties waarbij kinderen baat hebben bij een andere aanpak dan de reguliere. De systematiek van lineaire leerlijnen, volgen, eventuele delta's aanpakken bemoeilijkt een andere aanpak en dat gaat ten koste van de kinderen die nu juist baat zouden hebben bij een andere aanpak. Natuurlijk zijn er kinderen die om de verkeerde redenen 'thuisonderwijs' ontvangen en dat zou je willen aanpakken. Het is echter maatschappelijk gezien contra-productief om daarmee ook legitiem gemotiveerde ouders de pas af te snijden.

Op detail vind ik dan ook de extra meetmomenten in de basisschoolleeftijd een slecht idee. Dit legt extra druk, en de wet stelt ook niet wat de bedoeling is van deze extra testmomenten. Moet het thuisonderwijs beëindigd worden wanneer deze niet gehaald worden? Er zijn veel studies waarin men laat zien dat eventuele achterstanden in de basisschoolleeftijd geenszins leidt tot achterstand op latere leeftijd. Ik ken ook een aantal voorbeelden persoonlijk (overigens geen thuisonderwijs) die dit illustreren. De regel is dus onnodig beperkend en onduidelijk in zijn uitwerking.

De aanvullende eis van pedagogisch-didactische kwaliteiten is ook niet verder ingevuld. Ook deze eis doet geen recht aan de thuissituatie waar in een kleinschalige setting wordt gewerkt. Is bekend welke kwaliteiten daar tot hun recht komen of wordt ook hier het reguliere uitgerold naar de thuissetting? Ook dat zou jammer zijn nu we juist gedurende Corona gezien hebben dat veel ouders wel degelijk in staat zijn om op productieve eigen wijze met hun kinderen aan de slag te gaan.

Ik vrees dat de Inspectie teveel belast wordt door deze wet in deze vorm. Zij hebben een belangrijke taak in het toezicht en dragen in die zin de verantwoordelijkheid. Ik denk niet dat dat realistisch is op basis van papieren verantwoording en een (twee-)jaarlijks bezoek. Ik zou dan ook eerder een splitsing zien van de toestemming tot thuisonderwijs op basis van rechten (e.g. levensovertuiging) of noodzaak (speciale omstandigheden van het kind of familie) waarna de inspectie een meer vinger aan de pols functie heeft. Een jaarlijks bezoek om eens mee te kijken hoe het gaat, wat gaat goed, wat kan beter, etc. Een bezoek zonder consequenties maar wel vastgelegd. Gericht op de ontwikkeling van het kind. De uitkomst kan, indien nodig, input zijn voor een traject met Jeugdzorg. Een dergelijke systematiek lijkt mij doelmatiger en haalbaar qua inzet van de Inspectie.

Kortom, ik ben bezorgd over dit wetsvoorstel omdat de one-size-fits-all verder wordt uitgerold over het onderwijsveld op een wijze die denk ik niet leidt tot betere onderwijskwaliteit voor de betrokken kinderen.

Ik wens u veel wijsheid toe in de verdere uitwerking en ben beschikbaar voor verder overleg,

30 juni 2020, Gerdt Kernkamp, directeur Keenschool